

Київський університет імені Бориса Грінченка

Історико-філософський факультет

Кафедра всесвітньої історії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та  
навчальної роботи

\_\_\_\_\_ О. Б. Жильцов  
«\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2020 р.

## **РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **«Науково-дослідний семінар»**

для студентів

спеціальності 032 «Історія та археологія»

освітнього рівня другий (магістерський)

освітньої програми 032 «Історія»

**Розробники:** доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії Срібняк Ігор Володимирович

**Викладачі:** доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії Срібняк Ігор Володимирович

**Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) \_\_\_\_\_**

Протокол від \_\_\_\_ . \_\_\_\_ . 2020 р. № \_\_\_\_

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_ (І.В. Срібняк)  
(підпис)

**Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми \_\_\_\_\_)**  
(назва освітньої програми)

\_\_\_\_ . \_\_\_\_ . 20 \_\_\_\_ р.

Гарант освітньої програми \_\_\_\_\_ (В.М. Михайловський)  
(підпис)

**Робочу програму перевірено**

\_\_\_\_ . \_\_\_\_ . 20 \_\_\_\_ р.

Заступник директора/декана \_\_\_\_\_ (В.М. Завадський)  
(підпис)

**Пролонговано:**

на 20 \_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), « \_\_\_\_ » \_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_  
(підпис) (ПІБ)

на 20 \_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), « \_\_\_\_ » \_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_  
(підпис) (ПІБ)

на 20 \_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), « \_\_\_\_ » \_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_  
(підпис) (ПІБ)

на 20 \_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), « \_\_\_\_ » \_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол № \_\_\_\_  
(підпис) (ПІБ)

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Вибіркова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	6/180	
Курс	5	
Семестр	2	
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	6	
Обсяг годин, в тому числі:	180	
Аудиторні	48	
Модульний контроль	12	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	120	
Форма семестрового контролю	залік	

## **2. Мета та завдання навчальної дисципліни**

**Мета курсу:** опанувати знаннями з теми «Таборовий соціум: життя та повсякдення полонених та інтернованих вояків-українців в таборах європейських країн (1914-1925 рр.)»

### **Завдання:**

ФК 2. Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики, в т.ч. використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних наук, застосовуючи інформаційно – комунікативні технології та інформаційні бази даних.

ФК 3. Вміння створювати тексти однією з іноземних мов з використанням термінів, які прийняті в фаховому середовищі.

ФК 4. Здатність брати участь у дискусії з певної наукової проблеми, у різних формах наукової комунікації.

ФК 5. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямків та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.

ФК 6. Вміння застосовувати принципи та методи педагогіки і психології у навчально-виховному процесі в середніх, професійно-технічних закладах та в системі післядипломної освіти.

ФК 7. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної спеціалізації при розробці ( у відповідності до певних вимог) наукових проектів прикладної спрямованості, а також при вирішенні певних практичних проблем.

ФК 8. Вільне володіння та оперування понятійно-категоріальним апаратом в галузі експертної аналітики.

## **3. Результати навчання за дисципліною**

ПРН 11. Здатність аналізувати взаємозв'язки між позицією професійного історика та пануючими у суспільстві поглядами на минуле.

ПРН 12. Здатність демонструвати навички професійного спілкування з використанням іноземної мови.

ПРН 13. Здатність виявляти ініціативу, яка спрямована на збереження та управління культурною спадщиною.

ПРН 14. Здатність брати участь у здійсненні реальних дослідницьких проектів.

ПРН 15. Здатність аналізувати явища та процеси світової історії з урахуванням сучасних теорій суспільного розвитку.

ПРН 16. Здатність визначати інформаційний потенціал конкретних історичних джерел при вирішенні певної наукової проблеми.

ПРН 17. Здатність досліджувати життя та діяльність конкретних людей з урахуванням досягнень сучасної біографістики.

ПРН 18. Здатність здійснювати експертизу пам'яток матеріальної та духовної культури, в тому числі з метою їх подальшого використання в сфері туризму та рекреації.

ПРН 19. Здатність обґрунтувати мету та завдання власного дослідження з урахуванням актуальних проблем сьогодення.

ПРН 20. Здатність узагальнювати результати власного дослідження.

ПРН 21. Здатність використовувати квантифікаційні методи аналізу історичних джерел.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	індивідуальні	
<b>Змістовий модуль І.</b> Гендерні аспекти соціальної історії Нового і Новітнього часу Західної цивілізації							
<b>Тема 1.</b> Таборовий простір полонених українців у часі Першої світової війни.	23	-	6	-	-	-	17
<b>Тема 2.</b> Полонені вояки-українці на теренах Німеччини (1915-1918 рр.).	26	-	8	-	-	-	18
<b>Тема 3.</b> Особливості репатріації полонених вояків-українців з теренів Німеччини, Австро-Угорщини та Італії (1918-1920 рр.).	23	-	6	-	-	-	17
<b>Тема 4.</b> Обставини перебування інтернованих вояків Армії УНР у таборах Румунії (1921-1923 рр.).	23	-	6	-	-	-	17
<b>Тема 5.</b> Обставини перебування інтернованої Армії УНР в таборах Польщі (1920-1924 рр.).	24	-	6	-	-	-	18
<b>Тема 6.</b> Обставини перебування інтернованих частин Української Галицької Армії у таборах Чехословаччини (1919-1925 рр.).	25	-	8	-	-	-	17
<b>Тема 7.</b> Полонені вояки Української Галицької Армії у таборах Польщі (1919-1922 рр.).	24	-	8	-	-	-	16
Модульний контроль	<b>12</b>						
<b>Разом за змістовим модулем</b>	<b>180</b>		<b>48</b>				<b>120</b>
<b>Усього годин</b>	<b>180</b>		<b>48</b>				<b>120</b>

## **5. Програма навчальної дисципліни**

### **Змістовий модуль I Таборовий простір полонених українців у часі Першої світової війни**

#### **Семінарське заняття № 1. (6 год.)**

**Тема:** Полонені вояки-українці на теренах Австро-Угорщини (1914-1918 рр.)

#### ***Питання до обговорення***

проаналізувати основні прояви життя та побуту полонених вояків-українців зі складу царської армії, які утримувались у таборах Фрайштадт та Йозефштадт.

#### **Семінарське заняття № 2 (8 год.)**

**Тема:** Полонені вояки-українці на теренах Німеччини (1915-1918 рр.)

#### ***Питання до обговорення***

Проаналізувати основні прояви життя та побуту полонених вояків-українців зі складу царської армії, які утримувались у таборах Раштат, Вецляр, Зальцведель, Ганновер-Мюнден.

#### **Семінарське заняття № 3 (6 год.)**

**Тема:** Особливості репатріації полонених вояків-українців з теренів Німеччини, Австро-Угорщини та Італії (1918-1920 рр.)

#### ***Питання до обговорення:***

проаналізувати основні напрями діяльності українських військово-санітарних місії, що були відряджені урядами УД і УНР до Центральних держав та Італії з метою налагодження репатріації полонених вояків-українців.

#### **Семінарське заняття № 4 (6 год.)**

**Тема:** Обставини перебування інтернованих вояків Армії УНР у таборах Румунії (1921-1923 рр.).

#### ***Питання до обговорення:***

Проаналізувати основні прояви життя та побуту інтернованих вояків Армії УНР, які утримувались у таборах Брашов і Фогарош в окресленому періоді.

#### **Семінарське заняття № 5 (6 год.)**

**Тема:** Обставини перебування інтернованої Армії УНР в таборах Польщі (1920-1924 рр.).

#### ***Питання до обговорення:***

Проаналізувати основні прояви життя та побуту інтернованих вояків Армії УНР, які утримувались у таборах Пикуличі, Александрів Куявський, Ланцут, Вадовиці, Щепіорно, Каліш в окресленому періоді.

***Семінарське заняття № 6 (8 год.)***

**Тема:** Обставини перебування інтернованих частин Української Галицької Армії у таборах Чехословаччини (1919-1925 рр.).

***Питання до обговорення:***

проаналізувати основні прояви життя та побуту інтернованих частин УГА, які утримувались у таборах Німецьке Яблонне, Ліберець і Йозефов у окресленому періоді.

***Семінарське заняття № 7 (8 год.)***

**Тема:** Полонені вояки Української Галицької Армії у таборах Польщі (1919-1922 рр).

***Питання до обговорення:***

**Мета:** проаналізувати основні прояви життя та побуту полонених вояків УГА, які утримувались у таборах Брест Литовський, Тухоля та ін. у окресленому періоді.

## 6. Контроль навчальних досягнень

### 6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Змістовий модуль I	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекції	1	-	-
Відвідування семінарських занять	1	24	24
Відвідування практичних занять	1	-	-
Робота на семінарському занятті	10	24	250
Робота на практичному занятті	10	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35
Виконання модульної роботи	25	6	150
<b>Максимальна кількість балів</b>		<b>459</b>	
<b>Розрахунок коефіцієнта</b>		<b>100/459 = 0.217</b>	

### 6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Теми самостійних робіт	Кількість годин	Кількість балів
<b>Тема 1.</b> Таборовий простір полонених українців у часі Першої світової війни.	17	5
<b>Тема 2.</b> Полонені вояки-українці на теренах Німеччини (1915-1918 рр.).	18	5
<b>Тема 3.</b> Особливості репатріації полонених вояків-українців з теренів Німеччини, Австро-Угорщини та Італії (1918-1920 рр.).	17	5
<b>Тема 4.</b> Обставини перебування інтернованих вояків Армії УНР у таборах Румунії (1921-1923 рр.).	17	5
<b>Тема 5.</b> Обставини перебування інтернованої Армії УНР в таборах Польщі (1920-1924 рр.).	18	5
<b>Тема 6.</b> Обставини перебування інтернованих частин Української Галицької Армії у таборах Чехословаччини (1919-1925 рр.).	17	5
<b>Тема 7.</b> Полонені вояки Української Галицької Армії у таборах Польщі (1919-1922 рр.).	16	5
<b>Разом</b>	<b>120</b>	<b>35</b>



### 6.3.Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за навчальним матеріалом окремих модулів після завершення лекційних і практичних занять.

Форма проведення – письмова, письмово-усна.

Завдання для модульної контрольної роботи та критерії їх оцінювання розробляються лектором. Він проводить і оцінює модульні контрольні роботи.

Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години.

Письмові контрольні роботи зберігаються на кафедрі до кінця навчального року.

Результати перевірки письмових контрольних завдань доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Студент, який не згоден з отриманою за результатами модульного контролю оцінкою, має право подати апеляцію безпосередньо після оголошення оцінки. У цьому випадку завідувач кафедри призначає апеляційну комісію, яка зобов'язана розглянути апеляцію в присутності студента.

<i>Оцінка</i>	<i>Критерії</i>
20 – 25	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу.
14 – 19	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі неточності та помилки.
8 – 13	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0 – 7	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

### 6.4.Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі

навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю – письмова. Зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри та зазначаються у робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома студентів на першому занятті.

Рівень знань	Оцінка	Критерії оцінювання відповіді
Відмінний рівень	31 – 40	<p>Відповідь студента:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання;</li> <li>- демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень;</li> <li>- вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання;</li> <li>- демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням;</li> <li>- здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.</li> </ul>
Добрий рівень	21 – 30	<p>Студент дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання;</li> <li>- окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання.</li> </ul>
Задовільний рівень	11 – 20	<p>Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу;</li> <li>- відповідь не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються відповідного питання;</li> <li>- у роботі багато грубих орфографічних помилок;</li> </ul>
Незадовільний рівень	0 – 10	<p>Студент взагалі не відповів на питання, або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципів аспектів поставленого питання. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною.</p>

## 6.6.Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
<b>A</b>	<b>90 – 100</b> балів	<b>Відмінно</b> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
<b>B</b>	<b>82-89</b> балів	<b>Дуже добре</b> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
<b>C</b>	<b>75-81</b> балів	<b>Добре</b> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
<b>D</b>	<b>69-74</b> балів	<b>Задовільно</b> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
<b>E</b>	<b>60-68</b> балів	<b>Достатньо</b> – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
<b>FX</b>	<b>35-59</b> балів	<b>Незадовільно з можливістю повторного складання</b> – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
<b>F</b>	<b>1-34</b> балів	<b>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</b> – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

## 1. Навчально-методична карта дисципліни

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль I						
Семінарські та практичні заняття (теми, бали)	С.1 ( 33 б.)	С.2 ( 44 б.)	С.3 ( 33 б.)	С.4 ( 33 б.)	С.5 ( 33 б.)	С.6 ( 44 б.)	С.7 ( 44 б.)
СР (бали)	35 балів						
Модульн ий контроль (бали)	Модульна контрольна робота – 25 ( Загальне значення = 150 балів)						
Підсумковий контроль (вид, бали)	залік						

## 8.Рекомендована література

1. Дацків І. Б. Дипломатія Українських державних утворень у захисті національних інтересів 1917-1923 рр. Тернопіль, 2009. 520 с.
2. Жванко Л.Н. Евакуація та соціальний захист українських військовополонених доби другого Гетьманату (травень – грудень 1918 р.) // Вісник Харківського політехнічного інституту. Харків, 1999. Вип. 20 С.16-27.
3. Жванко Л.Н. Украинские военнопленные в государствах Четвёртого Союза: проблемы возвращения домой (1918 год) // Первая мировая война, Версальская система и современность: сб. ст. / отв. ред.: И.Н.Новикова, А.Ю.Павлов, А.А.Малыгина. Санкт-Петербург (Россия). СПб., 2014. С.94-103.  
<http://histrf.ru/uploads/media/default/0001/09/73548283e2d841e5f97238475574e6b673b57ec0.pdf>.
4. Соловійова В.В. Дипломатична діяльність українських національних урядів 1917-1921 рр. К., Донецьк, 2006. 394 с.
5. Срібняк І. «Вже не одиниці з поміж Українців, але тисячі...» (діяльність громади «Самостійна Україна» в таборі Раштат у першій половині 1918 р.) // Межибіж: науковий вісник з проблем регіональної історії і пам'яткознавства. Межибіж, 1'2017. Ч.1. С.345-352.  
<http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/22110>
6. Срібняк І. Білорус з українським світоглядом (формування національної ідентичності невідомого автора віршованого щоденника у таборі полонених українців Раштат, 1915-1917 рр.) // Беларускі гістарычны зборнік. Беласток, 2018. № 50. С.25-37.  
<http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/28037>
7. Срібняк І. Боротьба світів: формування національної свідомості полонених українців у таборах Німеччини та Австро-Угорщини (1914-1917 рр.) // Історія та історіографія в Європі / За ред. С.Стельмаха і Г.Хаусманна. К, 2016. Вип.5: Україна на шляху гідності і свободи. С.58-68.  
<http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/20313>
8. Срібняк І. Виборюючи українську національну ідею (організаційно-виховна діяльність Миколи Шаповала у середовищі полонених вояків-українців, 1916 – початок 1918 рр.) // Вісник Черкаського університету. – Серія: «Історичні науки». Черкаси, 2018. № 3-4. С.60-66.  
<http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/25970>
9. Срібняк І. Громада полонених українців «Самостійна Україна» на завершальному етапі існування табору Раштат, Німеччина (травень – листопад 1918 р.) // Проблеми всесвітньої історії. К., 2018. № 2(6). С.161-171. <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/26744>
10. Срібняк І. На службі II-му Райху і Україні: організаційно-освітня діяльність вояків-українців 1-го Запорізького імені Т.Шевченка полку на Підляшші (1917 – початок 1918 рр.) // Гуржіївські історичні читання: Зб. наук. праць. Черкаси, 2017. Вип.12. С.138-144.  
<http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/23311>
11. Срібняк І. Національно-організаційна та культурно-просвітницька діяльність полонених українців у таборі Раштат (Німеччина) у 1915-1917 рр. // Сіверянський літопис. Чернігів, 2014. № 6(120). Листопад – Грудень. С.309-324. [http://elibrary.ivinas.gov.ua/4290/1/sl\\_2014\\_6\\_30.pdf](http://elibrary.ivinas.gov.ua/4290/1/sl_2014_6_30.pdf)
12. Срібняк І. Новітня «Запорізька Січ» на чужині (творення парамілітарних структур в українському таборі Раштат, 1916 р.) // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв, 2017. № 1(17) (січень-березень). Т.1. С.80-85. <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/19943>
13. Срібняк І. Організаційна діяльність Союзу визволення України у таборах полонених царської армії (1914-1916 рр.) // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв, 2016. № 2(14) (квітень-червень). Т.1. С.99-103. <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/20032>
14. Срібняк І. Полонені офіцери-українці царської армії в таборі Раштат (Німеччина) у 1916 р.: громадський та особистісний вимір таборового повсякдення // Емінак: науковий щоквартальник. – Київ-Миколаїв, 2017. – № 4(20) (жовтень-грудень). Т.1. С.35-40.  
<http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/21895>
15. Срібняк І. Полонені українці в Австро-Угорщині та Німеччині (1914-1920 рр.). К., 1999. 296 с.

16. *Срібняк І.* Створення та діяльність Комітету культурної помочі українцям у Німеччині у таборі Раштат (друга половина 1918 р.) // Київські історичні студії / Київ. ун-т ім. Б.Грінченка; ред. кол. В.О.Щербак та ін. К., 2017. № 1(4). С.3-8. <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/22185>
17. *Срібняк І.* Табір полонених вояків-українців російської армії Раштат, Німеччина у 1916-1917 рр. (мовою фотодокументів) // Європейські історичні студії: науковий журнал. К., 2019. № 14. С.114-146. <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/28564>; <http://eustudies.history.knu.ua/uk/14-2019-sribniak/>
18. *Срібняк І.* Таборове та позатаборове повсякдення полонених українців (Раштат, Німеччина) у жовтні-грудні 1917 р. // ScienceRise: Scientific Journal. 2019. Vol.8(61). S.10-12. (DOI: 10.15587/2313-8416.2019.177194). <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27918>
19. *Срібняк І., Голоско С.* Видавнича діяльність полонених вояків-українців у таборах Раштат і Вецляр, Німеччина (1915-1918 рр.) // Nad Wisłą i Dnieprem. Polska i Ukraina w przestrzeni europejskiej – przeszłość i teraźniejszość. Monografia zbiorowa / red. Ihor Sribnyak. Warszawa-Toruń: Międzynarodowy konsorcjum naukowo-edukacyjny im. Luciena Febvra, 2019. S.108-112. <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27814>
20. *Срібняк І., Назарук Ю.* «Коли не зберемо що найменше 10000 підписів, то весь наш розмах проти москаля піде на марно...» (участь полонених українців табору Раштат в загальноросійському революційному русі навесні 1917 р.) // Емінак: науковий щоквартальник. Київ-Миколаїв, 2019. № 3(27). С.94-103. <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/28567>; <https://eminak.net.ua/index.php/eminak/article/view/315>
21. *Срібняк І., Срібняк М.* Мистецькі осередки полонених українців у таборі Раштат (друга половина 1915 – 1916 рр.) // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Історія». К., 2014. Вип.5(123). С.59-62. <http://elibrary.ivinas.gov.ua/4291/>